

ZÁKON O MIMORIADNYCH OPATRENIACH V SÚVISLOSTI SO ŠÍRENÍM COVID-19 - 2. ČASŤ

Národná rada Slovenskej republiky schválila dňa 22.04.2020 novelu zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nakažlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „**zákon**“). Do zákona bola, okrem iného, pridaná druhá časť, ktorá zavádza režim takzvanej dočasnej ochrany podnikateľov, ktorého účelom je podpora efektívneho riešenia negatívnych následkov šírenia nebezpečnej nakažlivej ľudskej choroby COVID-19 na podnikateľov (ďalej len „**dočasná ochrana**“) a zákaz výpovede nájmu nehnuteľností z dôvodu neplatenia nájomného a prevádzkových nákladov.

Podnikateľ, ktorému bola súdom poskytnutá dočasná ochrana, je chránený nasledovne:

- konanie o návrhu veriteľa na vyhlásenie konkurzu na majetok takéhoto podnikateľa podanom po 12. marci 2020 sa prerušuje; tento účinok sa uplatňuje rovnako na návrhy veriteľov podané počas dočasnej ochrany;
- takýto podnikateľ nie je po dobu trvania dočasnej ochrany povinný podať návrh na vyhlásenie konkurzu na svoj majetok; to platí rovnako na osoby, ktoré sú povinné podať návrh na vyhlásenie konkurzu v jeho mene;
- exekučné konanie začaté po 12. marci 2020 voči takémuto podnikateľovi pre uspokojenie nároku z jeho podnikateľskej činnosti sa po dobu trvania dočasnej ochrany prerušuje;
- voči takémuto podnikateľovi nemožno začať výkon záložného práva vzťahujúceho sa na podnik, vec, právo alebo inú majetkovú hodnotu patriacu k podniku;
- proti pohľadávke, ktorá takémuto podnikateľovi vznikla po poskytnutí dočasnej ochrany, nie je možné započítať pohľadávku, ktorá vznikla voči podnikateľovi pod dočasnou ochranou skôr, ak ide o pohľadávku, ktorá patrí alebo patrila osobe s ním spriaznenej podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii;
- druhá zmluvná strana nemôže vypovedať zmluvu, odstúpiť od zmluvy alebo odoprieť plnenie zo zmluvy pre omeškanie takéhoto podnikateľa po poskytnutí dočasnej ochrany, ktoré vzniklo v čase od 12. marca 2020 do účinnosti zákona a ktorého príčinou boli následky šírenia nebezpečnej nakažlivej ľudskej choroby COVID-19; to neplatí, ak by druhá zmluvná strana bezprostredne ohrozila prevádzkovanie svojho podniku. Zdá sa, že prípadné ďalšie prostriedky, prichádzajúce do úvahy na základe medzinárodných zmlúv, ako je retenčné právo podľa Dohovoru OSN o kúpe tovaru, tým nie sú dotknuté. Právo druhej zmluvnej strany vypovedať zmluvu, odstúpiť od zmluvy alebo odoprieť plnenie zo zmluvy pre omeškanie podnikateľa pod dočasnou ochranou po účinnosti tohto zákona nie je dotknuté;
- lehoty na uplatnenie práva voči takémuto podnikateľovi vrátane lehôt na uplatnenie nárokov z odporovateľných právnych úkonov počas trvania dočasnej ochrany neplynú;
- takýto podnikateľ je povinný v rozsahu, v ktorom to možno od neho spravodlivo požadovať, vynaložiť úprimnú snahu, aby jeho veritelia boli uspokojení v čo najvyššej miere a je povinný uprednostniť spoločný záujem veriteľov pred vlastnými záujmami alebo záujmami iných osôb; to sa vzťahuje rovnako aj na štatutárny orgán alebo členov štatutárneho orgánu takéhoto podnikateľa;

ZÁKON O MIMORIADNYCH OPATRENIACH V SÚVISLOSTI SO ŠÍRENÍM COVID-19 - 2. ČASŤ

- záväzky bezprostredne súvisiace so zachovaním prevádzky podniku, ktoré vznikli po poskytnutí dočasnej ochrany, je podnikateľ pod dočasnou ochranou po dobu jej trvania oprávnený uhrádzať prednostne pred skôr splatnými záväzkami;
- úver a obdobné plnenia, ktoré úveru hospodársky zodpovedajú, poskytnuté bezhotovostne počas trvania dočasnej ochrany a bezprostredne súvisiace so zachovaním prevádzky podniku sa neposudzujú podľa ustanovení Obchodného zákonníka o kríze a neuplatnia sa na ustanovenia zákona o konkurze a reštrukturalizácii o ich uspokojení v poradí ako podriadené.

Ako a kde o dočasnú ochranu požiadať?

O poskytnutie dočasnej ochrany je nutné požiadať na súde príslušnom podľa zákona. Príslušnosť súdov v tejto veci je v zákone definovaná nasledovne:

- Okresný súd Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave a pre obvod Krajského súdu v Bratislave;
- Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline a pre obvod Krajského súdu v Trenčíne;
- Okresný súd Banská Bystrica pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici a pre obvod Krajského súdu v Nitre; a
- Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove a pre obvod Krajského súdu v Košiciach.

Pre určenie obvodu, pod ktorý konkrétna právnická osoba či fyzická osoba – podnikateľ spadá, je nutné vychádzať zo sídla právnickej osoby/miesta podnikania fyzickej osoby – podnikateľa v čase podania žiadosti o dočasnú ochranu. Vzor samotnej žiadosti zverejní Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky na svojom webovom sídle (ďalej len „**žiadosť**“). Zákon ďalej upravuje aj spôsob podania žiadosti, jej náležitosti a rozhodovanie o poskytnutí dočasnej ochrany.

Kto môže požiadať o dočasnú ochranu?

Dočasnej ochrany sa môže podnikateľ domáhať len v prípade, ak má sídlo alebo miesto podnikania na území Slovenskej republiky a jeho oprávnenie na podnikanie vzniklo pred 12. marcom 2020. Zároveň zákon vymenúva typy podnikov, na ktoré sa dočasná ochrana nevzťahuje; ide napríklad o banku, poisťovňu, burzu cenných papierov, dôchodkovú správcovskú spoločnosť a pod.

Kedy dočasná ochrana zaniká?

Dočasná ochrana zanikne najneskôr 1. októbra 2020, resp. najneskôr 31. decembra 2020, ak pôvodný termín trvania dočasnej ochrany pred jej zánikom predĺži vláda Slovenskej republiky. Podnikateľ, ktorému bola poskytnutá dočasná ochrana, môže požiadať o jej zrušenie aj pred uplynutím vyššie uvedených termínov, resp. dočasná ochrana mu môže byť za splnenia podmienok uvedených v zákone odňatá súdom, ktorý o jej poskytnutí rozhodol.

ZÁKON O MIMORIADNYCH OPATRENIACH V SÚVISLOSTI SO ŠÍRENÍM COVID-19 - 2. ČASŤ

Úprava jednostranného ukončenia nájmu

Okrem dočasnej ochrany bola do zákona zakotvená aj nová povinnosť pre prenajímateľov nehnuteľností (vrátane nájmu bytov a nebytových priestorov), ktorí nebudú môcť jednostranne ukončiť takýto nájom pre omeškanie nájomcu s úhradami nájomného (vrátane úhrad za plnenia obvykle spojených s nájomom) splatného v období od 1. apríla 2020 do 30. júna 2020. Nemožnosť ukončiť jednostranne nájom zo strany prenajímateľa sa vzťahuje len na prípady, keď k omeškaniu nájomcu s úhradou nájomného došlo v dôsledku okolností, ktoré majú pôvod v šírení nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19. Je na nájomcovi, aby tento dôvod dostatočne preukázal. Týmto ustanovením ale nie sú dotknuté iné dôvody pre ukončenie nájmu (napr. užívanie priestoru v rozpore so zmluvou a pod.).

Účinnosť zákona

Ak prezidentka Slovenskej republiky zákon podpíše, účinnosť nadobudne už dňom vyhlásenia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

bpv Braun Partners s.r.o.
Europeum Business Center
Suché mýto 1
SK-811 03 Bratislava

Tel.: (+421) 233 888 880
Fax: (+421) 220 910 844
www.bpv-bp.com
bratislava@bpv-bp.com

Tento materiál slúži len ako všeobecná informácia o aktuálnych témach, nejedná sa o poradenstvo. Nezohľadňujú sa v ňom žiadne zvláštne okolnosti, finančná situácia alebo zvláštne požiadavky adresátov. Jeho adresáti by si preto mali vždy vyžiadať príslušné profesionálne služby k uvedeným informáciám.

Aj napriek dôkladnému zostaveniu tohto materiálu nemôže spoločnosť bpv Braun Partners s.r.o., o.z., jej partneri, spolupracovníci či spolupracujúci advokáti a daňoví poradcovia zaručiť presnosť a úplnosť informácií tu obsiahnutých a nepreberá akúkoľvek zodpovednosť za jednanie alebo zdržanie sa konania na základe informácií obsiahnutých v tomto materiálu.